

О. Театър "Априлов Палеузовъ"
гр. Габрово

ГОРСКА ПРОСВЕТА

Органъ на съюза на горекитѣ служители въ България.

Излиза два пѣти месечно.

Отгов. редакторъ: РАФАЕЛЪ ИВАНОВЪ.

Редакция в. „ГОРСКА ПРОСВЕТА“ — Габрово.

Абонаментъ въ предплата за година: за горски служители 24 лв., за не горски 30 лв.; обявление, реклами и пр. по 2 лв. на кв. см. снимки по 2 лв. на кв. см.

Трѣбва проповѣди.

За да се постигне целта, за запазване малкитѣ остатаци отъ нѣкогашнитѣ хубави — девствени гори, у насъ, за да се спре, несъзнателното ни население, да не унищожава безмилостно горитѣ си безъ които нѣможе никога, не е достатъчно само нарежданията на строитѣли ни закони, нито тежкитѣ наказания, защото народа ни до толкова е закоравялъ въ противозакония по всичко, та не се плаши вече нито отъ наказание; нито отъ тежки глоби, па дори и отъ нищо, затова имамъ нему е нужно вразумяване, а всичко останало е лъжа.

Той трѣбва да привикне, да обича и пази чуждото тъй, както пази своето.

За да се постигне това, обаче, трѣбва да се явятъ нови апостоли, които да тръгнатъ между народа да проповѣдватъ — да поучаватъ и вразумяватъ, да не прави зло, противъ друго, защото всѣко лошо действие противъ другитѣ е лично за негова смѣтка, той го отплаща десетократно.

Когато горския стражаръ, или другъ, който и да е държавенъ или общински служител, по силата на законитѣ и нарежданията въ страната ни, изпълни служебния си дългъ спрѣмо нѣкой престъпникъ или нарушителъ добросъвестно, противъ такъвъ служител, а сѣщо противъ властта и законитѣ ни, въобщо, веднага започва да се роптае, че сѣ тия глоби, строгости и т. н. народа билъ докаранъ до „просешка торба“ и пр.

Нашия народъ никога не мисли и разсъждава, че това което законитѣ и властта изискватъ отъ него, било то за запазване горитѣ и др. е за негова и за поколението му полза, а вмѣсто това, започва да говори, че въ старо време имало по много гори, били по добри отъ днешнитѣ, макаръ че не е имало тогава нито законъ, нито горски, нито дяволъ да ги пази а защо е тогава така, той не размишлява. Всичко е отъ Бога казва той и пакъ отъ Него очаква всичко, ала самъ

не се заема да си помогне. „ЗА ДА МУ ПОМОГНЕ И ГОСПОДЪ“.

Днесъ всѣки единъ гледа на гората, като на нѣщо чуждо, стремисе да си напаса добитѣка въ нея, да си набави нуждния строителенъ и горивенъ материалъ тоже отъ нея, а отъ друга страна се труди да изкорени по голѣма частъ отъ нея, за да увеличи нивата си, даже да извади и последния и коренъ, безъ да мисли за утрешния день, че пакъ ще му е нужна, и то не само нему но и на децата, на унуцитѣ му па и на цѣлото поколение идееще следъ него, че и тѣмъ ще имъ сѣ нуждни материали отъ каквито днесъ той се ползува.

Това безумие, тази назадничевостъ въ народа ни, ни води къмъ пропастьта, която никой още не предвижда че ще ни сполети, макаръ че призрацитѣ отъ унищожението на горитѣ ни започнаха да се явяватъ, чрезъ продължителнитѣ голи студове и мразове зимно време сушитѣ наводненията, пресъхването на много извори; неуражай въ земледѣлското производство — лѣтя и пр. пр. бедствия едно следъ друго по голѣми и по страшни и опасни за човѣчеството, но за това никой се не замислюва отъ що произлиза, а източника на тия злини се търси тамъ гдето го нѣма.

Ето защо, времето налага щото, просвѣтитѣ въ горско дѣло, висши и нисши, държавни и общински служители, освѣнъ другата си служебна работа въ горитѣ, да бждатъ и апостоли — истински проповѣдници между населението, за да го вразумятъ и му докажатъ нагледно, ползата отъ горитѣ и вредата отъ унищожаването имъ; Да имъ посочатъ мѣстата на унищожениитѣ гори, измитите и изровени отъ поройнитѣ дъждовни води пустующи сега склонове, които не отдавна сѣ биле залесени съ красиви гѣсти дървета; Да имъ покажатъ засипаните съ чакълъ и пѣськъ отъ поройнитѣ води — равнини

и плодородни земи, като имъ се обяснява, какъ и защо ставатъ тия разорения, и ги съветватъ, да се откажатъ веднажъ за винаги отъ разсипването на това народно богатство — горитѣ, а да ги пазятъ и милеятъ за тѣхъ тъй, както пазятъ и милеятъ собственитѣ си ниви, доза, градини и др.

Тая благородна задача, тая длъжностъ на горския служител изобщо, трѣбва да се поддръжи и насърчава съ всички средства отъ държавното управление, респективно отъ отдѣлението за горитѣ, а така сѣщо и отъ окр. постоещи комисии и др. съзнателни Българи, тъй както станало сѣ подобрене съ земледѣлието въ последно време у насъ, чрезъ проповѣди, изразхождане на парични средства отъ страна на държавата и др. Отдѣлението за горитѣ, трѣбва да наложи това, задължително на Г. Г. Горскитѣ Инспектори и лесничейтѣ, като отиватъ между населението по изпълнение закони и други нареждания, да устройватъ на всѣкъде събрания и поучаватъ народа въ горнята смисълъ, тогава само ще може да се постигне нещо добро за горитѣ, ако така не се постъпи въ бждаше, а се задоволяваме само съ сухи заповѣди и нареждания на бѣла книга, които никой ги не четатъ изпълнява, или само съ писане красиви статии въ вестници, списания и др. поучителни книги, които тоже никой ги не четатъ, ако и да ги купува, то значи че правимъ нищо, а ползата отъ това нищо, ще бжде ничаква, каквато е била до сега. (Народната поговорка казва: **ложе нече молитва, а иска мотика.** Трѣбва вече да се разтрѣби на всѣкъде и любителитѣ на гората да се провикнатъ: **Българино! пази горитѣ си, пази и зачитай това народно богатство съ което природата на времето си е била на кичи, да планинитѣ и равнинитѣ ни, пази тоя даръ на щедрата природа, който поддръжа живота, крепи организъма; освѣжава душата; прави земята плодородна, благодатна, и славна; поддръжа во-**

дитѣ; привлича дъждоветѣ и причивта въздуха и още безброй ползи за обществото; **Пази казвамъ този имотъ, защото и той тебе пази и поддръжа до вѣки-вѣковъ.**

Стефанъ Митевъ,

Председ. на гор. Д-во „Рус. Дели-Орманъ“ и бившъ дългогод. старши гор. стражаръ.

НЕ МЪЛЧЕТЕ.

Да се организираме, това бѣше отдавна желана мечта. Ето вече трета годна отъ началото на нашето организиране. Скромни служители на зелената емблема положили за пръвъ пѣтъ основи на Габров. Д-во. Примера така добъръ и толкова високо цененъ се последва съ магическа сила отъ разни лесничейства кждето положили основи на свои Д-ва. И така днесъ въ България има 30 образувани Д-ва, целта на които е чрезъ просвѣта и идеята за съвѣстно пазене горитѣ да се подобри положението на общинския и държавенъ горски стражаръ. Идеята колкото и добра да бжде тя, все пакъ среща своитѣ спѣнки въ реализирането и. Ето днесъ имаме положени основи на свой съюзъ, който нареденъ съ другитѣ професионални съюзи има моралната задача да се бори за подобрене материално и морално горския служител.

Днесъ на много мѣста горски служители стоятъ и мълчатъ като риби, облягайки се на готово на гърба на съзнатитѣ се другари. Това е фактъ неоспоримъ и е много жалко, че тези нещастници виждайки предъ очитѣ си, че тѣ ежедневно сѣ играчка на безсъвестни унищожители на родното ни богатство — горитѣ — още мълчатъ. Да, ще мълчатъ още и тѣхната сждба ще бжде все сжщата, защото липсва съзнание да бждатъ полезни на родината и себе си.

Много добре казва старата поговорка „че детето докато не заплаче, майка му не го накърмява“. И много право е че докато не поплачимъ предъ нашитѣ началници тамъ горе въ Министерството, докато не ги накараме да се вслушатъ

въ нашите искрени молби, нашето тежко положение ще си остане все същото. Много се писа въ горския ни професионален защитник, че нуждата от организирани е вече назряла и че да се запят горитѣ, трѣбва да се организира горската стража за добро и съвместно пазене, но на много мѣста въ страната господат лесничии, хора които трѣбва да се явят въ защита на дѣлото, пазители на което сѣ и тѣ пречат въ организирането на стражата. А не сѣ само тѣ, има други по малки началници, лукави служители, които сѣ за гнездили въ горската служба като паразити и не позволяват да се постигне желаното, а такива сѣ много администратори, старши горски стражари и писари — стари консерватори, които не искат да се главоболѣят и си създават неприятности.

Не, драги ми служители, ние твърдо сме се заели да ви прочистим. Неще ние паразити, а искаме служители на зелената емблема, искаме хора, които да бродятъ изъ Балкана и пазятъ горитѣ отъ разхищване. Надяваме се че Почитаемото Министерство на земледѣлието ще чуе молбата ни и ще даде да се разбере чрезъ изработване на новъ законъ за горитѣ и реорганизирането на горската служба, че днеска не му е времето и не е мѣсто да се дава приютъ на разни личности, които пренебрегватъ службата, тормозятъ беззащитната стража, като не и позволяватъ да се просвѣщава и организира и най после за тѣхна смѣтка правятъ положение. Нашето организиране ще окаже своето благотворно влияние тогава, когато изъ редоветѣ ни се прочисти гнилото, тогава когато се отнематъ отъ лапитѣ на кметове и секретарьбирници беззащитнитѣ общински горски стражари. Ето защо азъ апелирамъ къмъ неорганизиранитѣ горски служители, ако въ тѣхъ има желание за съвместно служене да се не плашатъ отъ никого, а се организиратъ, като се наредятъ подъ зеленото горско знаме, което се вече разва. И тогава онези, които пречеха, онези които спираха организационното движение ще получатъ своитѣ упреци, ще получатъ заслуженото си.

Приканвайки още веднажъ колежитѣ изъ разнитѣ краища на родината, къмъ организационенъ животъ, пожелавамъ имъ ползотворна дейностъ въ полето на горското дѣло.

Председател на съюза:

Р. Ивановъ.

Самозабравилъ се служителъ.

На 27 Юний 1927 г. Ямболския агрономъ Никола Г. Арнауудовъ родомъ отъ гр. Сливенъ отишелъ въ канцелиарията на администратора при Сливенското лесничество Тодоръ Изв. Георгиевъ, за да прави справка по подаденото отъ него заявление, съ което е искалъ да

му се повърнатъ сумитѣ добити отъ продажбата на конфискуванитѣ отъ него незаконно набавени 1900 кола — лозови.

Наказателното постановление на лесничия № 1306 отъ 1928 г. противъ сѣщия е било отменено, обаче помнатия агрономъ въпреки че е знаелъ какво, че сѣда не е постановилъ да се върнатъ сумитѣ, той най настойчиво е искалъ отъ администратора да му бждатъ броени паритѣ, въпреки последния да му е обяснилъ № 184 отъ закона за горитѣ и преписката № 9113 928 г. отъ Министерството на Землед. за другъ такъвъ случай какво, че щомъ сѣда не е постановилъ връщането, то губи право да му се повърнатъ добитите отъ продажбата на конфискуванитѣ материални суми. Обаче разяренъ Арнауудовъ, че не му се броила сумата, предъ присъствующитѣ въ канцелиарията Михаилъ Ст. Ганчевъ и лѣ по горитѣ, Никола Георгиевъ прислужникъ въ лесничеството и Георги К. Даскаловъ писаръ при сѣщото, почва съ високъ тонъ да обижда администратора, като хвърля петно и на горската стража, че последната била пияна и рушефетчийска и се заканвалъ да уволнява администратора, като щѣлъ да го изпрати въ затвора, така както Карагъзовъ бившъ администраторъ при лесничеството осъденъ за злоупотреблие. За обидата нанесена на администратора при изпълнение служебния си дългъ този последния е съставилъ нуждния актъ а за обидата нанесена надъ стражата дължимъ да заявимъ, че не стражата е пияна и рушефетчийска а господинъ Арнауудовъ е билъ цѣлъ пиянъ, защото човѣкъ на тая длѣжностъ, съ такова образование иде да манифестира предъ служащитѣ, че той е въ състояние само за своя лична амбиция да уволнява, да тормози, да обижда и пр. Не драги агрономе стражата днесъ стѣпва здраво на краката си и чрезъ своята здрава организация ще Ви докаже, че много се лжките и че кривия пѣтъ сте избрали да се саморазправяте съ невини горски служители, когато знаете каквъ е реда въ случая.

Нека Господинъ Министер на Земледѣлието дръпне ухото на тоя самозабравилъ се служителъ и му напомни да си гледа агрономскитѣ обязанности, като не се занимава съ горскитѣ служители, които и безъ това тж нещастни.

Редакцията.

Буковъ листъ.

Ползата отъ горитѣ и залесяванията.

Продължение отъ брой 4.

Не малко примѣри има дето съ унищожението на горитѣ се увеличава продължителността на сушата. Ако презъ една мѣстностъ покрита съ гора преминатъ градобитни облаци, то гората привличайки грѣмотевичнитѣ удари изпразва електричеството отъ тѣхъ и съ

това обезвредява самия облакъ. Увеличението на водитѣ въ изворитѣ и тѣхното постоянство се дължи изключително на горитѣ и обратно съ унищожението имъ, изворитѣ сѣ намалявали или съвършено пресъхвали.

Охранителното пѣкъ значение на горитѣ за запазване на почвата отъ проритѣ и наводненията е градно, особено за хълмиститѣ и планенски мѣстности гдето валежитѣ сѣ позобилни и снѣжната покривка по-голъма. Ако въ тези мѣста нѣма гери, то пролѣтъ когато започватъ да се топятъ снѣговетѣ или лѣтъ при слнитѣ поройни дѣждове водата се стича буйно по голитѣ склонове и набраздявайки терена овлича надолу и малкото останала плодородна почва. Тези вадички, отъ сливането на които се образуватъ потоци влчатъ освенъ почвата камани и други материали, като въ политѣ се развиватъ въ онези страшни порои, които дѣлбятъ планинскитѣ масиви и правятъ такива страшни порѣжения на долу лежащитѣ работни земи че трѣбва човѣкъ да бжде голѣмъ профанъ за да не се увери, че причината на това голѣмо зло се корени въ това че горитѣ сѣ унищожени отъ безсистемна сѣчь. Нека не отиваме много далечъ и вземемъ за примеръ южнитѣ склонове на Стара-планина които въ миналото сѣ съ славили съ дѣствени гори. Казълнѣшката и Карловската околии сѣ живитѣ паметници на гибелнитѣ послѣдствия отъ обезлесяването.

Не тѣй щеше да бжде, ако тези долини бѣха покрити съ гори, защото знаймо е, че при най-силнитѣ дѣждове една частъ отъ водата се задържа отъ листата на корната (около 20%) друга голѣма частъ се задържа отъ хумузната покривка на почвата (около 40%) останалата частъ отъ водата се полива отъ почвата и една малка частъ (около 10%) се стича за да се увеличи водолека на рѣката. Ето какъ гората съ своитѣ насаждения предпазва земеаѣлието отъ лошитѣ послѣдници на наводнението а същевременно представлява единъ огроменъ резервуаръ за разпредѣляно на водата по извортѣ.

Освенъ изброенитѣ до тукъ ползи отъ горитѣ не по-малко важни и отъ значение за човѣчеството сѣ още следнитѣ:

Горитѣ оказватъ своето благотворно влияние въ рѣху климата на страната, горитѣ създаватъ онази смайна картина отъ която се вдъхновяватъ нашитѣ поети особено лѣтно време, когато дърветата се огласятъ отъ сладкопойни птици, горитѣ озониратъ (оукисляватъ) находящия се въздухъ и го правятъ много по-здоровословенъ

Отъ всичко казано до тукъ се вижда колко голѣма и разнообразна е ползата отъ горитѣ. ето защо на всѣки добъръ гражданинъ се налага да пази и увеличава това народно богатство, което е лоста за преуспѣване на страната ни.

Предупреждение.

Съ окръжно предписание № 11145 отъ 14 VIII 929 год. Министерството на земледѣлието съобщава какво, че въ Министерството често постѣпватъ било направо, било чрезъ лесничествата, заявления отъ бивши служители по горитѣ, съ които искатъ да им се дадатъ персонални добавки за време отъ 1 Септември 1925 г. до 31 Мартъ 1928 г. Понеже за това време въ бюджета на държавата не сѣ предвидени никакви суми за тая целъ, то тогава не сѣ дадени никому, нито пѣкъ могатъ да се дадатъ. Ето защо нека служителитѣ по горитѣ бивши и настоящи си взематъ бележка отъ настоящето за да не харчатъ пари за заявления и създаватъ излишна работа въ Министерството.

Персонални добвки се даватъ само отъ 1 Априлъ 928 г. натѣй и то само на лица, които сѣ служили презъ това време. Само на пострадали служители и на семействата на убити такива, може да се даде помощъ по чл. 55 за време отъ 1 IX 1925 год. до сега, съгласно § 51 отъ бюджета за 1929/1930 година, следъ като се представятъ документи.

Редакцията.

ХРОНИКА.

На 21 Септември 1929 год. Управителния съветъ на съюза на горскитѣ служители въ България ще има първото си заседание по свързка съ утвърждение устава на съюза и редъ въпроси нетърпящи отлагане. Ето защо поканени сѣ членовете отъ Управителния съветъ съ официални писма отъ Председателя на съюза, които сѣ длѣжни да се явятъ въ опредѣленото време.

Поради отсъствие на Председателя на съюза — редакторъ на съюзния органъ, брой 6 на сѣщия ще закжне съ нѣколко дена. Редакцията моли предварително читателитѣ си за извинение.

Съобщаватъ отъ Брезникъ че служителитѣ при тамошно лесничество сѣ положили основи на свое горско дружество, което наименовали „Родина“ Редакцията поздравява 30-то горско дружество и му пожелава ползотворна дейностъ въ полето на горското дѣло.

СКРЪБНА ВЕСТЬ

Шуменското Лесничество съобщава съ голѣма скръбъ, че на 28 т. м. 10 ч. вечерята се помина отъ злодейска ржка

ТОНИ КОЛЕВЪ

55 год., дългогод. преданъ общ. гор. страж. при Шумен. Л-во, Дивядовска община.

Покойниятъ съ своя тихъ и благъ характеръ — будеше обичта на своитѣ началници и колеги.

Вечна му память.
Богъ да го прости!

Шуменъ, 1929 г.

Отъ чинов. и Служ. при Шумен. Л-во.